

v této službě nemoc nebo zhoršení nemoci, a dále, že tímto poraněním, pokud se týče touto nemocí, byla pracovní schopnost osoby té dočasně nebo trvale snížena, pokud se týče že osoba taková tímto zraněním, pokud se týče touto nemocí, úplně pozbyla pracovní schopnosti. Může tedy býti za válečného poškozence uznán jen ten, a může býti důchod podle zák. č. 142/1920 Sb. přiznán jen tomu, u něhož jsou obě tyto podmínky splněny, a teprve tehdy, když je tomu tak. Že by zákon snad chtěl uznání válečným poškozencem a přiznání důchodu vázati podmínkou, že následek poranění nebo nemoci, t. j. snížení nebo ztráta pracovní schopnosti, musí nastati v určité lhůtě po zranění nebo onemocnění, nelze ze zákona vyvoditi. Nelze proto za »událost zakládající nárok na důchod«, o které mluví § 28 zák. č. 142/1920 Sb., pokládati jediné válečné poškození (poranění, nemoc), způsobené vojenskou službou válečnou samo o sobě — i když toto jest základním předpokladem pro nárok na požitky válečného poškozence — nýbrž jest nutno míti za to, že tento nárok jest dán teprve tehdy, když jsou splněny i všechny další předpoklady, na kterých přiznání důchodu jest podle zákona závislé.

Zákon užívá slov »událost nárok zakládající« i v §§ 11, 13, 15, 20, 21 a 29. V těchto paragrafech míní zákon událostí nárok zakládající vždy onu skutečnost, která je nutným předpokladem vzniku nároku na důchod. I v § 28, odst. 2 užívá slov těch ve stejném smyslu: míní společnost, jež je nutným předpokladem vzniku nároku. Okolnost, že v dříve citovaných paragrafech předpokladem tím byla smrt, nezvěstnost, poranění či nemoc invalidova, nedokazuje ještě, že slova ta v § 28 mají na mysli zase jen smrt atd., když slov těch použito v paragrafu, jednajícím o lhůtách k přihlášení nároků vůbec, a když nároky ty jsou vázány u invalidů též určitým stupněm snížení, pokud se týče ztrátou pracovní schopnosti. Tomu svědčí také předpis § 8 zák. č. 142/1920 ve znění zák. č. 39/1922 Sb., kde je řečeno, že při menší ztrátě výdělečné schopnosti, než jest stanovena v odst. 1 tohoto §, »vzniká« invalidovi nárok na částečný důchod invalidní atd. Tím projevil zákon, že nárok »vznikl« teprve tehdy, nastala-li neschopnost k výdělku takového stupně, jak jest blíže v cit. paragrafu stanoveno.

Nález z 22. ledna 1938 č. 4001/35-4.

Doba, kdy se udál pojistný případ, je rozhodující pro otázku, podle kterého znění pojišťovacího zákona jest posuzovati nárok nemocenské pojišťovny na náhradu podpůrného nákladu ve smyslu § 20, odst. 2 poj. zák.

Vládní nařízení ze dne 15. června 1934 č. 112/1934 Sb., jímž závazek zaměstnavatelův k náhradě podpůrného nákladu byl omezen nejvýše do částky 1000 Kč, nabylo účinnosti dnem 1. července 1934. V konkrétním případě nastal předpoklad nároku na dávky vůči pojišťovně, t. j. pojistný případ, již v březnu 1934, tedy ještě před účinností novely č. 112/1934 Sb. Doba pak, kdy se

udál pojistný případ, je rozhodující pro otázku, podle kterého znění § 20, odst. 2 pojišťovacího zákona jest posuzovati nárok nemocenské pojišťovny na náhradu podpůrného nákladu vůči zaměstnavateli, nikoli doba, kdy došlo k realizaci nároku pojištěnce na dávky, tím méně pak teprve doba, kdy se vydává rozhodnutí o nároku pojišťovny. Výrokem úřadu, fixujícím v konkrétním případě náhradní závazek zaměstnavatelův, nezakládá se teprve tento závazek. Výrok ten není proto konstitutivní, nýbrž vyslovuje pouze, že závazek takový a jeho rub (náhradní nárok pojišťovny) vznikl ze zákona tím, že jeho zákonné předpoklady jsou dány. Má tedy výrok takový povahu aktu deklaratorního. Nabyla-li strana za platnosti dřívějších materiálně-právních předpisů nějakého práva ze zákona samého jí příslušejícího, a nebrání-li tomu kogentní předpis normy novější, musí úřad, i když rozhoduje o takovém nároku za platnosti nového zákona, založiti své rozhodnutí na normě dřívější, platné v době vzniku pravotvorných skutečností (srovnej nálezy Boh. A. 9289/30 a 10746/33). Vládní nařízení č. 112/1934 Sb. pak neobsahuje žádné kogentní normy, která by bránila použití dřívějších právních předpisů.

Nález z 2. února 1938 č. 5357/35-5.

Ustanovení § 2 zákona č. 39/1938 Sb o ochraně domácího trhu práce se netýká cizinců-zaměstnavatelů.

Na sporu je otázka, zda ve smyslu § 2 zák. č. 39/1928 Sb. má nárok na vydání osvědčení také cizinec, který není v poměru zaměstnaneckém, nýbrž provozuje samostatnou živnost.

Jak již z nadpisu zákona »o ochraně domácího trhu práce« plyne, bylo účelem jeho regulovati trh práce podle národohospodářských potřeb státu. V čem toto regulování spočívá, vyjadřuje zákon v dalších svých ustanoveních, tak zejména v §§ 1 a 3, podle nichž podléhá zákonu tomu zaměstnávání cizích státních příslušníků, jako dělníků, zřízenců, pomocníků v domácnosti, zaměstnanců ve vyšších službách, nebo jako učňů, volentérů či praktikantů. Otázkou, co sluší rozuměti na tomto místě »zaměstnáváním«, zabýval se nejvyšší správní soud již ve svých nálezech (srv. na př. Boh. A 11852, 11913/35) a vyslovil právní názor, že zákon má na mysli konání prací neb služeb pro třetí osobu, které převážně vyčerpávají výdělečnou činnost zaměstnancovu, počítajíc v to i bezplatnou činnost přípravnou. Z toho tedy vyplývá, že ochrana domácího trhu práce zákonem tím zavedená vztahuje se na cizince v »poměru zaměstnaneckém« a nikoliv na cizince, kteří jsou sami a zůstávají zaměstnavateli.

Proti správnosti tohoto názoru nelze nic získati ani ze znění § 2 cit. zák.

Předpis ten praví v odst. 1, že ustanovení tohoto zákona se netýkají cizinců, kteří přišli na území Československé republiky před 1. květnem 1923 a zdržují se zde nepřetržitě od té doby. V odst. 2 je pak ustanoveno, že cizincům, kteří prokáží okolnosti